



**A7-0271/2011**

14.7.2011

**\*\*\*I**  
**ZIŅOJUMS**

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā personas, kam nepieciešama starptautiska aizsardzība, un piešķirtās aizsardzības saturu (pārstrādāta redakcija)  
(COM(2009)0551 – C7-0250/2009 – 2009/0164(COD))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referente: *Jean Lambert*

(Pārstrādāšana – Reglamenta 87. pants)

### ***Izmantoto apzīmējumu skaidrojums***

- \* Apspriežu procedūra
- \*\*\* Piekrišanas procedūra
- \*\*\*I Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
- \*\*\*II Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
- \*\*\*III Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

### ***Grozījumi akta projektā***

Izmaiņas, kas ar Parlamenta grozījumiem izdarītas akta projektā, ir iezīmētas **treknā slīprakstā**. Teksts, kas iezīmēts *parastā slīprakstā*, tehniskajiem dienestiem norāda tās akta projekta daļas, kurās ierosināti labojumi, lai sagatavotu galīgo teksta redakciju (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šos ierosinātos labojumus apstiprina attiecīgie tehniskie dienesti.

Informācijas bloka, ko ievieto pirms katra grozījuma attiecībā uz spēkā esošu aktu, kuru plānots grozīt ar attiecīgo akta projektu, trešajā un ceturtajā rindā attiecīgi norāda spēkā esošo aktu un tā atbilstīgo teksta vienību. Daļas, kas tiek pārņemtas no tādas spēkā esoša akta teksta vienības, kura netiek grozīta ar attiecīgo akta projektu, bet kuru Parlaments nodomājis grozīt, iezīmē **treknrakstā**. Iespējamos šādu teksta daļu svītrojumus apzīmē šādi: [...].

## SATURA RĀDĪTĀJS

	<b>Lpp.</b>
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS .....	5
PASKAIDROJUMS .....	37
PIELIKUMS: JURIDISKĀS KOMITEJAS VĒSTULE .....	39
PIELIKUMS. EIROPAS PARLAMENTA, PADOMES UN KOMISIJAS JURIDISKO DIENESTU KONSULTATĪVĀS GRUPAS ATZINUMS .....	41
PROCEDŪRA.....	43



## EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

**par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā personas, kam nepieciešama starptautiska aizsardzība, un piešķirtās aizsardzības saturu (pārstrādāta redakcija)**

**(COM(2009)0551 – C7-0250/2009 – 2009/0164(COD))**

**(Parastā likumdošanas procedūra – pārstrādāšana)**

*Eiropas Parlaments,*

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2009)0551),
  - ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu, 63. panta 1. punktu, 1. punkta c) apakšpunktu, 2. punkta a) apakšpunktu un 3. punkta a) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija iesniedza Parlamentam priekšlikumu (C7-0250/2009),
  - ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei „Lisabonas līguma stāšanās spēkā ietekme uz pašreizējām starpiestāžu lēmumu pieņemšanas procedūrām” (COM(2009)0665),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu un 78. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu,
  - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2010. gada 28. aprīļa atzinumu<sup>1</sup>,
  - pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,
  - ņemot vērā 2001. gada 28. novembra Iestāžu nolīgumu par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu<sup>2</sup>,
  - ņemot vērā Juridiskās komitejas 2010. gada 2. februāra vēstuli Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai saskaņā ar Reglamenta 87. panta 3. punktu,
  - ņemot vērā Reglamenta 87. un 55. pantu,
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A7-0271/2011),
- A. tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas atzinumu šajā priekšlikumā nav ietverti citi būtiski grozījumi kā vienīgi tie, kas tajā skaidri norādīti, un tā kā attiecībā uz iepriekšējo tiesību aktu negrozīto noteikumu un šo būtisko grozījumu kodifikāciju priekšlikumā ir paredzēta tikai spēkā esošo tekstu kodifikācija, negrozot to būtību,

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju, ņemot vērā Eiropas Parlamenta,

---

<sup>1</sup> OV C 18, 19.1.2011., 80. lpp.

<sup>2</sup> OV C 77, 28.3.2002., 1. lpp.

Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas ieteikumus;

2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

## EIROPAS PARLAMENTA NOSTĀJA

### PIRMAJĀ LASĪJUMĀ\*

#### EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par **█** standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, *bēgļu vai tādu personu vienotu statusu, kam ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību*, un piešķirtās aizsardzības saturu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā *Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD)* un jo īpaši tā **78. pantā** **█** 2. punkta *a) un b) apakšpunktu*,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu<sup>1</sup>,

apspriedušies ar Reģionu komiteju,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru<sup>2</sup>,

tā kā:

- (1) Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvā 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu<sup>3</sup> ir jāizdara vairākas būtiskas izmaiņas. Skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.
- (2) Kopējas patvēruma politikas, tostarp kopējas Eiropas patvēruma sistēmas izveide ir

\* Grozījumi: jauns vai grozīts teksts ir izcelts *treknrakstā un slīprakstā*; svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu **█**.

<sup>1</sup> Atzinums sniegts 2010. gada 28. aprīlī (OV C 18, 19.1.2011., 80. lpp.).

<sup>2</sup> Eiropas Parlamenta ... nostāja.

<sup>3</sup> OV L 304, 30.9.2004., 12. lpp.

daļa no Eiropas Savienības mērķa pakāpeniski radīt brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas ir atvērta tiem, kuri, apstākļu spiesti, likumīgi meklē aizsardzību **Savienībā**.

- (3) Eiropadome 1999. gada 15. un 16. oktobrī Tamperē īpašā sanāksmē vienojās izveidot kopēju Eiropas patvēruma sistēmu, kuras pamatā būtu 1951. gada 28. jūlija Ženēvas konvencijas par bēgļu statusu (Ženēvas konvencija), kas papildināta ar 1967. gada 31. janvāra Ņujorkas protokolu (Protokols), pilnīga un visaptveroša piemērošana, tādējādi apstiprinot neizraidīšanas principu un nodrošinot, ka nevienu personu neizdod atpakaļ vajāšanai.
- (4) Ženēvas konvencija un Protokols ir pamatā starptautiskajam bēgļu aizsardzības tiesiskajam režīmam.
- (5) Tamperes secinājumos paredzēts, ka kopējās Eiropas patvēruma sistēmas ietvaros sākotnējā posmā būtu jātuvina noteikumi par personu atzīšanu par bēgļiem un bēgļu statusa saturu.
- (6) Tamperes secinājumos arī paredzēts, ka noteikumi par bēgļu statusu būtu jāpapildina ar pasākumiem saistībā ar alternatīviem aizsardzības veidiem, piedāvājot atbilstošu statusu jebkurai personai, kam nepieciešama šāda aizsardzība.
- (7) Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas izveides pirmais posms tagad ir pabeigts. Eiropadome 2004. gada 4. novembra sanāksmē pieņēma Hāgas programmu, kurā noteikti mērķi, kas jāīsteno brīvības, drošības un tiesiskuma jomā laika posmā no 2005. līdz 2010. gadam. Šajā saistībā Hāgas programmā Eiropas Komisija tika aicināta pabeigt pirmā posma tiesību aktu novērtēšanu un iesniegt Padomei un Eiropas Parlamentam otrā posma tiesību aktus un pasākumus, lai tos varētu pieņemt līdz 2010. gada beigām. ■
- (8) Eiropas Imigrācijas un patvēruma paktā, kas pieņemts 2008. gada 15. un 16. oktobrī, Eiropadome norādīja, ka dalībvalstīs joprojām pastāv būtiskas atšķirības, piešķirot aizsardzību, un ka pati aizsardzība ir daudzveidīga, un aicināja nākt klajā ar jaunām ierosmēm, lai pabeigtu Hāgas programmā paredzēto kopējas Eiropas patvēruma sistēmas izveidi un tādējādi sniegtu augstāka līmeņa aizsardzību.
- (8a) ***Stokholmas programmā Eiropadome atkārtoti ir paudusi apņemšanos ievērot mērķi par kopējas aizsardzības un solidaritātes telpas izveidi vēlākais līdz 2012. gadam attiecībā uz personām, kurām ir paredzēta starptautiskā aizsardzība, pamatojoties uz kopīgu patvēruma procedūru un vienotu statusu, kā paredzēts LESD 78. pantā.***
- (9) Ņemot vērā veiktā izvērtējuma rezultātus, šajā posmā ir lietderīgi apstiprināt Direktīvas 2004/83/EK pamatprincipus, kā arī censties panākt noteikumu tuvināšanas augstāku līmeni starptautiskās aizsardzības atzīšanas un tās satura jomā, pamatojoties uz augstākiem standartiem ■ .
- (10) Būtu jāpiešķir Eiropas Bēgļu fonda un Eiropas Patvēruma atbalsta biroja (EASO) līdzekļi, lai sniegtu pienācīgu atbalstu pasākumiem dalībvalstīs saistībā ar Kopējās

Eiropas patvēruma sistēmas otrajā posmā noteikto standartu ieviešanu, jo īpaši tajās dalībvalstīs, kuras saskaras ar savu patvēruma sistēmu īpašu un nesamērīgu noslogojumu, kam par iemeslu ir to ģeogrāfiskā vai demogrāfiskā situācija.

- (11) Šīs direktīvas galvenais mērķis ir, no vienas puses, nodrošināt, ka dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai noteiktu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiska aizsardzība, un, no otras puses, nodrošināt, lai šīm personām visās dalībvalstīs būtu pieejams minimālais pabalstu līmenis.
- (12) To noteikumu tuvināšanai, ar kuriem saskaņā personas atzīst par bēgļiem, kā arī to noteikumu tuvināšanai, kas nosaka bēgļa statusa un alternatīvā aizsardzības statusa saturu, būtu jāpalīdz ierobežot starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju tālāku pārvietošanos starp dalībvalstīm, ja šādas pārvietošanās vienīgais iemesls ir atšķirības tiesiskajā regulējumā.
- (13) **■ Dalībvalstīm vajadzētu būt pilnvarām ieviest vai turpināt piemērot ■ noteikumus, kas ir labvēlīgāki par šajā direktīvā paredzētajiem standartiem, tiem trešo valstu valstspiederīgajiem vai bezvalstniekiem, kas pieprasa starptautisku aizsardzību no dalībvalsts, ja šāds pieprasījums pamatots ar to, ka attiecīgā persona ir bēglis Ženēvas konvencijas 1. panta A. daļas nozīmē, vai arī persona, kam ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību.**
- (14) Šī direktīva neattiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem vai bezvalstniekiem, kam atļauts uzturēties dalībvalstu teritorijā ne tādēļ, ka viņiem nepieciešama starptautiska aizsardzība, bet pamatojoties uz diskrecionāri pieņemtu lēmumu līdzjūtības vai humānu iemeslu dēļ.
- (15) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā<sup>1</sup>. Šī direktīva jo īpaši cenšas nodrošināt, ka pilnībā tiek respektēta cilvēka cieņa un patvēruma pieteikuma iesniedzēja un viņu pavadošo ģimenes locekļu tiesības uz patvērumu, kā arī veicināt Hartas 1., 7., **11.**, 14., 15., 16., 18., 21., 24., 34. un 35. panta piemērošanu, un tā būtu attiecīgi jāīsteno.
- (16) Attieksmē pret personām, uz kurām attiecas šī direktīva, dalībvalstīm ir saistības atbilstīgi to pieņemtiem starptautisko tiesību aktiem, **tostarp jo īpaši tiem aktiem, kuros ir noteikts diskriminācijas aizliegums.**
- (17) Īstenojot šo direktīvu, dalībvalstīm pirmkārt būtu jāņem vērā „bērna intereses” saskaņā ar ANO 1989. gada Konvenciju par bērna tiesībām. **Izvērtējot bērna intereses, dalībvalstīm jo īpaši būtu pienācīgi jāņem vērā ģimenes vienotības princips, nepilngadīgās personas labklājība un sociālā attīstība, drošības un aizsardzības apsvērumi un paša nepilngadīgā uzskati atbilstīgi viņa vecumam un brieduma pakāpei.**
- (18) Nepieciešams paplašināt ģimenes locekļu jēdzienu, ņemot vērā dažādus īpašos atkarības apstākļus, un īpašu uzmanību pievērst bērna interesēm.

---

<sup>1</sup> OV C 364, 18.12.2000., 1. lpp.



- (19) Šī direktīva neskar protokolu par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu piederīgajiem, kas pievienots *Līgumam par Eiropas Savienību (LES) un LESD*.
- (20) Bēgļa statusa atzīšana ir deklaratīvs akts.
- (21) Nosakot bēgļa statusu saskaņā ar Ženēvas konvencijas 1. pantu, apspriešanās ar ANO augsto komisāru bēgļu jautājumos (UNHCR) var sniegt dalībvalstīm noderīgas vadlīnijas.
- (22) Būtu jānosaka ■ standarti bēgļa statusa definēšanai un saturam, lai dotu norādījumu dalībvalstu kompetentajām struktūrām Ženēvas konvencijas piemērošanā.
- (23) Nepieciešams ieviest vienotus kritērijus patvēruma pieteikuma iesniedzēju atzīšanai par bēgļiem Ženēvas konvencijas 1. panta nozīmē.
- (24) Jo īpaši nepieciešams ieviest vienotus jēdzienus par aizsardzības vajadzībām, kas rodas uz vietas, kaitējuma avotiem un aizsardzību, kā arī iekšējo aizsardzību un vajāšanu, ieskaitot vajāšanas iemeslus.
- (25) Aizsardzību var sniegt ■ valsts, ■ partijas vai organizācijas, ieskaitot starptautiskās organizācijas, kas atbilst šīs direktīvas nosacījumiem un kuru pārziņā ir reģions vai lielāks apgabals valsts teritorijā ■, *ja tās vēlas un spēj sniegt šādu aizsardzību*. Šādai aizsardzībai vajadzētu būt efektīvai un *neierobežotai laika ziņā*.
- (26) Iekšējai aizsardzībai *pret represijām vai nopietnu kaitējumu* vajadzētu būt efektīvi pieejamai pieteikuma iesniedzējam tajā izcelsmes valsts daļā, kurā tas var droši un likumīgi ceļot, tikt ielaists un apmesties, un kurā, *kā var pamatoti pieņemt*, tas uzturēsies. *Ja vajāšanu īsteno valsts vai valsti pārstāvošas personas vai struktūras, būtu jāpieņem, ka pieteikuma iesniedzējam nav pieejama efektīva aizsardzība. Ja minētais pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgais bez pavadības, tādu atbilstošu aprūpes un aizbildnības risinājumu īstenošanas iespēju, kas vislabāk atbilst nepilngadīgā bez pavadības interesēm, būtu jāizvērtē vienlaikus ar aizsardzības faktisko iespēju izvērtējumu.*
- (27) Novērtējot nepilngadīgu personu starptautiskas aizsardzības pieteikumus, nepieciešams, lai dalībvalstis ņem vērā vajāšanas veidus, kas īpaši attiecas uz bērniem.
- (28) Viens no nosacījumiem, lai personu kvalificētu kā bēgli Ženēvas konvencijas 1. panta A. daļas nozīmē, ir cēloņsakarība starp rases, reliģijas, tautības, politiskās pārliecības vai piederības noteiktai sociālai grupai pazīmēm *un vajāšanas darbībām vai iespēju neesamība aizsargāties pret šādām darbībām*.
- (29) Vienlīdz nepieciešams ieviest vienotu jēdzienu attiecībā uz vajāšanas pamatojumu „piederība noteiktai sociālai grupai”. Lai definētu noteiktu sociālo grupu, būtu pienācīgi jāņem vērā jautājumi, kas izriet no pieteikuma iesniedzēja dzimuma, *tostarp dzimumidentitāte un seksuālā orientācija, kas var būt saistītas ar atsevišķām tiesību tradīcijām un ierāzām, kuru dēļ tiek kropļoti dzimumorgāni, notiek piespiedu sterilizācija vai aborts, ja vien šo jautājumu pamatā ir pieteikuma*

*iesniedzēja pamatotas bailes no vajāšanas.*

- (30) Darbības, kas ir pretējas ANO principiem un mērķiem, ir izklāstītas ANO Statūtu preambulā un 1. un 2. pantā un cita starpā ietvertas ANO rezolūcijās, kas attiecas uz terorisma apkarošanas pasākumiem un noteic, ka „terorisma darbības, metodes un prakse ir pretējas ANO mērķiem un principiem” un ka „apzināta terorisma aktu finansēšana, plānošana un kūdīšana uz tiem arī ir pretēja ANO mērķiem un principiem”.
- (31) Kā minēts 14. pantā, „statuss” var ietvert arī bēgļa statusu.
- (32) Jānosaka arī ■ standarti, lai definētu alternatīvo aizsardzības statusu un noteiktu tā saturu. Alternatīvajai aizsardzībai vajadzētu būt komplementārai, un tai būtu jāpapildina Ženēvas konvencijā paredzētā bēgļu aizsardzība.
- (33) Nepieciešams ieviest *vispārējus* kritērijus, uz kuru pamata personas, kas iesniedz starptautiskas aizsardzības pieteikumu, jāatzīst par tiesīgām saņemt alternatīvo aizsardzību. Šiem kritērijiem būtu jāizriet no starptautiskām saistībām saskaņā ar cilvēktiesību dokumentiem un dalībvalstīs pastāvošās prakses.
- (34) Risks, kādam vispārīgi pakļauti valsts iedzīvotāji vai valsts iedzīvotāju daļa, parasti pats par sevi nerada individuālus draudus, kas būtu kvalificējami kā būtisks kaitējums.
- (35) Ģimenes locekļi to saiknes ar bēgli dēļ parasti ir neaizsargāti pret vajāšanas darbībām tādā veidā, kas varētu būt pamats bēgļa statusam.
- (36) Valsts drošības un sabiedriskās kārtības jēdziens attiecas arī uz gadījumiem, kad trešās valsts valstspiederīgie ir tādas asociācijas biedri, kas atbalsta starptautisko terorismu vai kas atbalsta šādu asociāciju.
- (36a) *Pieņemot lēmumu par tiesībām uz šajā direktīvā paredzētajiem pabalstiem, dalībvalstīm būtu pienācīgi jāņem vērā bērna intereses un to tuvo radnieku atkarības no starptautiskās aizsardzības saņēmēja īpašie apstākļi, kas dalībvalstī jau atrodas, kā arī to personu atkarības apstākļi, kas nav starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi. Ārkārtas apstākļos, ja starptautiskās aizsardzības saņēmēja tuvs radnieks ir laulāts nepilngadīgais, ko nepavada viņa laulātais, nepilngadīgās personas intereses var tikt saistītas ar viņa sākotnējo ģimeni.*
- (37) ■ Īstenojot *Stokholmas* programmā pausto aicinājumu noteikt *bēgļu vai tādu personu* vienotu statusu, *kuras ir tiesīgas pieprasīt alternatīvu aizsardzību*, izņemot atkāpes, kas ir nepieciešamas un objektīvi pamatotas, alternatīvās aizsardzības saņēmējiem jāpiešķir tādas pašas tiesības un pabalsti, *kas bēgļiem paredzēti šajā direktīvā*, un uz tiem jāattiecinā tādi paši atbilstības nosacījumi.
- (38) Ievērojot ar starptautiskajām saistībām noteiktās robežas, dalībvalstis var paredzēt, ka, pirms tiek piešķirta pieeja nodarbinātībai, sociālajai labklājībai, veselības aprūpei un integrācijas iespējām, jābūt izdotai uzturēšanās atļaujai.



- (47a) *Saskaņā ar 1., 2. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Apvienotā Karaliste un Īrija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un tām šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.*
- (48) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un **LESD**, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, tādējādi šī direktīva nav tai saistoša un nav tai piemērojama.
- (49) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina tikai uz tiem noteikumiem, kuros ieviestas būtiskas izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo direktīvu. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav grozīti, izriet no iepriekšējās direktīvas.
- (50) Šī direktīva nedrīkstētu skart dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem I pielikuma B daļā norādīto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos un to piemērošanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

## I NODAĻA

### Vispārīgi noteikumi

#### 1. pants

#### Mērķis

Šīs direktīvas mērķis ir noteikt **■** standartus, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, un piešķirtās aizsardzības saturu.

#### 2. pants

#### Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas :

- a) „starptautiska aizsardzība” ir bēgļa un alternatīvais aizsardzības statuss, kā noteikts e) un g) apakšpunktā;
- b) „starptautiskās aizsardzības saņēmēji” ir personas, kurām ir piešķirts bēgļa statuss vai alternatīvais aizsardzības statuss, kā noteikts e) un g) apakšpunktā;
- c) „Ženēvas konvencija” ir Ženēvas 1951. gada 28. jūlija Konvencija par bēgļu statusu, kas grozīta ar Ņujorkas 1967. gada 31. janvāra protokolu;
- d) „bēglis” ir trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ,

atrodas ārpus valstspiederības valsts un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību, vai bezvalstnieks, kas, būdams ārpus savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts, tādu pašu iemeslu dēļ, kā minēts iepriekš, nevar vai šādu baiļu dēļ nevēlas tajā atgriezties un uz kuru neattiecas 12. pants;

- e) „bēgļa statuss” nozīmē, ka dalībvalsts atzīst trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku par bēgli;
  - f) „persona, kurai ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību” ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, ko nevar kvalificēt kā bēgli, bet attiecībā uz kuru ir sniegts pietiekams pamatojums, lai uzskatītu, ka attiecīgā persona, ja tā atgrieztos savā izcelsmes valstī, vai — attiecībā uz bezvalstnieku — ja tas atgrieztos savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, tam draudētu reāls risks ciest būtisku kaitējumu, kā noteikts 15. pantā, un uz kuru neattiecas 17. panta 1. un 2. punkts, un kas nevar vai šāda riska dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību;
  - g) „alternatīvais aizsardzības statuss” nozīmē, ka dalībvalsts ir atzinusi trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku par personu, kas ir tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību;
  - h) „starptautiskās aizsardzības pieteikums” ir pieprasījums, ko nolūkā saņemt dalībvalsts aizsardzību iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram ir pamats censties saņemt bēgļa vai alternatīvo aizsardzības statusu un kas nepārprotami nepieprasa cita veida aizsardzību, kura nav šīs direktīvas darbības jomā un par kuru var iesniegt atsevišķu pieteikumu;
  - i) „pieteikuma iesniedzējs” ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, par kuru vēl nav pieņemts galīgais lēmums;
  - j) „ģimenes locekļi”, ciktāl šāda ģimene pastāvējusi jau izcelsmes valstī, ir šādi starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu:
    - starptautiskās aizsardzības saņēmēja laulātais vai viņa neprecējies partneris, ar kuru viņam ir stabilas attiecības, ja saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi attiecībā uz *trešo valstu valstspiederīgajiem* neprecētus pārus uzskata par pielīdzinātiem precētiem pāriem,
    - pirmajā ievilkumā minēto pāru vai starptautiskās aizsardzības saņēmēja nepilngadīgie bērni ar nosacījumu, ka viņi ir neprecējušies, un neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārpus laulībā, vai arī ir adoptēti, kā noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos;
- 
- tēvs, māte vai cits pieaugušais ■, kas saskaņā ar *attiecīgās dalībvalsts* tiesību aktu vai *valsts praksi* ir atbildīgs par starptautiskās aizsardzības saņēmēju, ja pēdējais ir nepilngadīgs vai neprecējies ■ ;

- k) „nepilngadīgais” ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas jaunāks par 18 gadiem;
- l) „nepilngadīgais bez pavadības” ir nepilngadīgais, kurš ieradies dalībvalstu teritorijā bez tādu pieaugušo pavadības, kas ir par viņu atbildīgi saskaņā ar **attiecīgās dalībvalsts** tiesību aktu vai **valsts praksi**, kamēr šāda persona nav par viņu faktiski uzņēmusies aizgādību; minētais attiecas arī uz nepilngadīgo, kas ir palicis bez pavadītājiem pēc ierašanās dalībvalstīs;
- m) „uzturēšanās atļauja” ir jebkura atļauja, ko izdevušas dalībvalsts iestādes minētās valsts tiesību aktos paredzētajā veidā, kas atļauj trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam uzturēties tās teritorijā;
- n) „izcelsmes valsts” ir valstspiederības valsts vai valstis vai — attiecībā uz bezvalstniekiem — iepriekšējās pastāvīgās dzīvesvietas valsts vai valstis.

### 3. pants

#### Labvēlīgāki standarti

Dalībvalstis var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus standartus, lai noteiktu, kuras personas kvalificējas kā bēgļi vai personas, kurām ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību, un noteiktu starptautiskās aizsardzības saturu, ciktāl šādi standarti atbilst šai direktīvai.

## II NODAĻA

### Starptautiskās aizsardzības pieteikumu izvērtēšana

#### 4. pants

##### Faktu un apstākļu izvērtēšana

1. Dalībvalstis var uzskatīt par pieteikuma iesniedzēja pienākumu pēc iespējas ātrāk iesniegt visas sastāvdaļas, kas nepieciešamas, lai pamatotu starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Dalībvalsts pienākums ir, sadarbojoties ar pieteikuma iesniedzēju, izvērtēt attiecīgās pieteikuma sastāvdaļas.
2. Šā panta 1. punktā minētās sastāvdaļas ir pieteikuma iesniedzēja paziņojumi un visa pieteikuma iesniedzēja rīcībā esošā dokumentācija par viņa vecumu, iepriekšējo darbību, ieskaitot attiecīgo radnieku datus, personību, valstspiederību(-ām) un iepriekšējās dzīvesvietas valsti(-īm) un vietu(-ām), iepriekšējiem patvēruma pieteikumiem, ceļojumu maršrutiem, ceļošanas dokumentiem un iemesliem, kādēļ tiek iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums.
3. Katrs starptautiskās aizsardzības pieteikums ir jāizvērtē atsevišķi un, to darot, jāņem vērā:
  - a) visi būtiskie fakti, kas attiecas uz izcelsmes valsti laikā, kad tiek pieņemts lēmums par

pieteikumu, tostarp izcelsmes valsts normatīvie akti un to piemērošanas veids;

- b) attiecīgie paziņojumi un dokumentācija, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, tostarp informācija par to, vai pieteikuma iesniedzējs bijis vai var tikt pakļauts vajāšanai vai smagam kaitējumam;
- c) pieteikuma iesniedzēja individuālais stāvoklis un personīgie apstākļi, ieskaitot tādas faktorus kā iepriekšējā darbība, dzimums un vecums, lai, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja personīgajiem apstākļiem, izvērtētu, vai darbības, ar kādām pieteikuma iesniedzējam bijis jāsaskaras vai ar kādām tam var nākties saskarties, būtu uzskatāmas par vajāšanu vai smagu kaitējumu;
- d) vai pieteikuma iesniedzēja darbības kopš izcelsmes valsts pamešanas bijušas saistītas tikai vai galvenokārt ar starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanai nepieciešamo nosacījumu radīšanu, lai novērtētu, vai šo darbību dēļ pieteikuma iesniedzējam būs jāsaskaras ar vajāšanu vai smagu kaitējumu, ja tas atgrieztos minētajā valstī;
- e) vai būtu pamatoti sagaidāms, ka pieteikuma iesniedzējs pieņemtu citas valsts aizsardzību, kurā viņš varētu pieprasīt pilsonību.

4. Tas, ka pieteikuma iesniedzējs jau bijis pakļauts vajāšanai vai smagam kaitējumam vai tiešiem šādas vajāšanas vai šāda kaitējuma draudiem, ir nopietna norāde uz pieteikuma iesniedzēja pamatotām bailēm no vajāšanas vai uz reāliem draudiem ciest smagu kaitējumu, ja vien nav pamatotu iemeslu uzskatīt, ka šāda vajāšana vai smags kaitējums netiks atkārtoti.

5. Ja dalībvalstis piemēro principu, ar kuru saskaņā pieteikuma iesniedzēja pienākums ir pamatot starptautiskās aizsardzības pieteikumu, un ja pieteikuma iesniedzēja paziņojumos norādītie aspekti nav pamatoti ar dokumentāriem vai citādiem pierādījumiem, šiem aspektiem nav nepieciešams apstiprinājums, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

- a) pieteikuma iesniedzējs pielicis patiesas pūles, lai pamatotu savu pieteikumu;
- b) visas attiecīgās sastāvdaļas, kas ir pieteikuma iesniedzēja rīcībā, ir iesniegtas un ir sniegts pietiekams pamatojums attiecībā uz jebkādu citu attiecīgu sastāvdaļu neesamību;
- c) pieteikuma iesniedzēja paziņojumi tiek uzskatīti par saskaņotiem un ticamiem un nav pretrunā ar specifisku un vispārēju informāciju, kas pieejama par pieteikuma iesniedzēja lietu;
- d) pieteikuma iesniedzējs iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu pie pirmās iespējas, ja vien pieteikuma iesniedzējs nevar parādīt, ka viņam bijuši pamatoti iemesli, kāpēc tas nav izdarīts, un
- e) konstatēts, ka pieteikuma iesniedzējam kopumā var uzticēties.

## 5. pants

Starptautiskās aizsardzības vajadzības, kas rodas uz vietas

1. Pamatotas bailes no vajāšanas vai reāls risks ciest smagu kaitējumu var pamatoties uz notikumiem, kas notikuši, kopš pieteikuma iesniedzējs pametis izcelsmes valsti.

2. Pamatotas bailes no vajāšanas vai reāls risks ciest smagu kaitējumu var pamatoties uz darbībām, kādās pieteikuma iesniedzējs iesaistījies kopš izcelsmes valsts pamešanas, jo īpaši, ja konstatēts, ka šīs darbības, uz kurām pamatotas bailes, pauž un turpina paust izcelsmes valstī bijušo pārliecību vai orientāciju.

3. Neierobežojot Ženēvas konvenciju, dalībvalstis var noteikt, ka pieteikuma iesniedzējam, kas iesniedz turpmāku pieteikumu, parasti nepiešķir bēgļa statusu, ja vajāšanas riska pamatā ir apstākļi, kurus pieteikuma iesniedzējs paša pieņemta lēmuma rezultātā radījis kopš izcelsmes valsts pamešanas.

## 6. pants

### Vajāšanas vai smaga kaitējuma subjekti

Vajāšanas vai smaga kaitējuma subjekti ir:

- a) valsts;
- b) partijas vai organizācijas, kas kontrolē valsti vai būtisku valsts teritorijas daļu;
- c) nevalstiski subjekti, ja var apliecināt, ka a) un b) apakšpunktā minētie subjekti, ieskaitot starptautiskās organizācijas, nav spējīgi vai nevēlas nodrošināt aizsardzību pret vajāšanu vai smagu kaitējumu, kā noteikts 7. pantā.

## 7. pants

### Aizsardzības subjekti

1. Aizsardzību pret vajāšanu vai smagu kaitējumu   var nodrošināt vienīgi:

- a) valsts vai
- b) partijas vai organizācijas, ieskaitot starptautiskas organizācijas, kas kontrolē valsti vai būtisku valsts teritorijas daļu, **ja tās vēlas un spēj nodrošināt aizsardzību saskaņā ar 2. punktu.**

2. **Šādai aizsardzībai jābūt efektīvai un neierobežotai laika ziņā.** Šādu aizsardzību parasti nodrošina, **1. punkta a) un b) apakšpunktā** minētajiem subjektiem veicot samērīgus pasākumus ar mērķi novērst vajāšanu vai smagu kaitējumu, cita starpā, izmantojot efektīvu tiesību sistēmu, lai konstatētu darbības, kas ir vajāšana vai smags kaitējums, kā arī sauktu pie atbildības un sodītu par tām, un pieteikuma iesniedzējam ir piekļuve šādai aizsardzībai.

3. Izvērtējot, vai starptautiska organizācija kontrolē valsti vai būtisku tās teritorijas daļu un nodrošina aizsardzību, kā aprakstīts 2. punktā, dalībvalstis ņem vērā jebkādas vadlīnijas, kas var būt ietvertas attiecīgos Padomes aktos.

## 8. pants



## Iekšējā aizsardzība

1. Izvērtējot starptautiskās aizsardzības pieteikumu, dalībvalstis var noteikt, ka pieteikuma iesniedzējam nav vajadzīga starptautiskā aizsardzība, ja tam **kādā no izcelsmes valsts daļām**:

a) **nav pamatoti jābaidās no vajāšanas vai nepastāv nopietna kaitējuma risks, vai**

b) ir pieejama 7. pantā noteiktā aizsardzība pret vajāšanu vai smagu kaitējumu

un tas var droši un likumīgi ceļot **uz šo valsts daļu un** tikt **tajā** ielaists, un **var tajā** apmesties, un — **kā var pamatoti pieņemt** — **tajā** uzturēsies.

2. Pārbaudot, vai pieteikuma iesniedzējam ir **būtisks pamats bailēm no vajāšanas vai tam ir reāli nopietna kaitējuma draudi, un vai ir** pieejama aizsardzība pret vajāšanu vai smagu kaitējumu kādā izcelsmes valsts daļā saskaņā ar 1. punktu, dalībvalstis laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu, ņem vērā vispārējos apstākļus, kādi dominē šajā valsts daļā, un pieteikuma iesniedzēja personīgos apstākļus, **ievērojot 4. pantu**. Šajā nolūkā dalībvalstis nodrošina, ka tiek iegūta precīza un aktuāla informācija no **attiecīgajiem** avotiem, piemēram, no UNHCR un EASO.

## III NODAĻA

### Kvalificēšana par bēgli

#### 9. pants

#### Vajāšanas darbības

1. Lai darbība tiktu uzskatīta par vajāšanas darbību Ženēvas konvencijas 1. panta A. daļas nozīmē, tai jābūt:

a) pietiekami smagai tās veida vai biežuma dēļ, lai tā veidotu cilvēka pamattiesību smagu pārkāpumu, jo īpaši tādu tiesību, no kuru aizsardzības nevar atkāpties saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 15. panta 2. punktu; vai

b) vairāku pasākumu, tostarp cilvēktiesību pārkāpumu, akumulācijai, kas ir pietiekami smagi, lai ietekmētu indivīdu līdzīgā veidā, kā minēts a) apakšpunktā.

2. Vajāšanas darbības, kas minētas 1. punktā, cita starpā var tikt īstenotas kā:

a) fiziskas vai garīgas vardarbības darbības, ieskaitot seksuālu vardarbību;

b) tiesiski, administratīvi, policijas un/vai tiesu iestāžu pasākumi, kuri pēc būtības ir diskriminējoši vai kas tiek īstenoti diskriminējošā veidā;

c) apsūdzība vai sods, kas ir nesamērīgs vai diskriminējošs;

- d) juridiskas pārsūdzības atteikums, kā rezultātā tiek piespriests nesamērīgs vai diskriminējošs sods;
  - e) apsūdzība vai sods par atteikšanos veikt militāro dienestu konflikta laikā, ja militāra dienesta veikšana ietvertu noziegumu vai tādu darbību izdarīšanu, uz ko attiecas 12. panta 2. punktā minētie izslēgšanas noteikumi;
  - f) darbības, kas īpaši vēršas pret kādu dzimumu vai pret bērniem.
3. Saskaņā ar 2. panta **d) apakšpunktu** ir jābūt saiknei starp 10. pantā minētajiem iemesliem un 1. punktā minētajām vajāšanas darbībām vai neaizsargātībai pret šādām darbībām.

## 10. pants

### Vajāšanas iemesli

1. Izvērtējot vajāšanas iemeslus, dalībvalstis ņem vērā šādus elementus:
  - a) rases jēdziens jo īpaši ietver apsvērumus, kas saistīti ar ādas krāsu, izcelsmi vai piederību kādai noteiktai etniskai grupai;
  - b) reliģijas jēdziens jo īpaši ietver teisma, neteisma un ateisma uzskatu esamību, piedalīšanos vai nepiedalīšanos oficiālos privātos vai publiskos dievkalpojumos vienatnē vai kopā ar citiem, citas reliģiskas darbības vai uzskatu izteikšanu vai arī personīgu vai grupas uzvedību, kuras pamatā ir vai kuru izraisa jebkāda reliģiska ticība;
  - c) valstspiederības jēdziens neietver vienīgi pilsonību vai tās neesamību, bet jo īpaši ietver piederību kādai grupai, ko nosaka kultūras, etniskā vai valodas identitāte, kopēja ģeogrāfiskā vai politiskā izcelsme vai tās attiecības ar citas valsts iedzīvotājiem;
  - d) uzskata, ka grupa veido īpašu sociālu grupu jo īpaši, ja:
    - šās grupas dalībniekiem piemīt kopīgas iedzimtas pazīmes vai kopēja pagātne, ko nevar mainīt, vai tiem piemīt kopējas pazīmes vai pārliecība, kas ir tik svarīga identitātei vai apziņai, ka personu nevar spiest no tās atteikties, un
    - minētajai grupai attiecīgajā valstī ir īpatna identitāte, jo apkārtējā sabiedrība to uztver kā atšķirīgu.

Atkarībā no apstākļiem izcelsmes valstī jēdziens īpaša sociāla grupa var ietvert grupu, kuras pamatā ir seksuālās orientācijas kopīgas pazīmes. Nevar uzskatīt par seksuālai orientācijai piederīgām tādas darbības, kas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem tiek uzskatītas par noziedzīgām. Ar dzimumu saistīti aspekti, **tostarp dzimumidentitāte, tiek pienācīgi ņemti vērā**, lai noteiktu piederību noteiktai sociālai grupai vai identificētu šādas grupas pazīmes.

- e) politisko uzskatu jēdziens jo īpaši ietver viedokļa, domu vai pārliecības esamību par jautājumu, kas saistīts ar potenciālajiem vajāšanas subjektiem, kuri minēti 6. pantā, un viņu politiku vai metodēm, neatkarīgi no tā, vai pieteikuma iesniedzējs rīkojies

saskaņā ar šo viedokli, domām vai pārliecību.

2. Izvērtējot, vai pieteikuma iesniedzējam ir pamatotas bailes no vajāšanas, nav būtiski, vai pieteikuma iesniedzējam faktiski piemīt rases, reliģijas, valstspiederības, sociālās vai politiskās pazīmes, kas ir pamats vajāšanai, ja vajāšanas dalībnieks attiecina uz pieteikuma iesniedzēju šādas pazīmes.

## 11. pants

### Izbeigšana

1. Trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks zaudē bēgļa statusu, ja viņš:
  - a) brīvprātīgi no jauna pieņēmis savas valstspiederības valsts aizsardzību vai
  - b) brīvprātīgi atguvis savu valstspiederību pēc tam, kad bija to zaudējis; vai
  - c) ieguvis jaunu valstspiederību un to aizsargā tā jaunā valstspiederības valsts; vai
  - d) no jauna brīvprātīgi apmeties valstī, kuru pametis vai ārpus kuras uzturējies sakarā ar bailēm no vajāšanas; vai
  - e) vairs nevar atteikties no savas valstspiederības valsts aizsardzības, jo vairs nepastāv apstākļi, saistībā ar kuriem viņš tika atzīts par bēgli; vai
  - f) būdams bezvalstnieks, var atgriezties savā agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, jo vairs nepastāv apstākļi, ar kuriem saistībā viņš ticis atzīts par bēgli.
2. Izskatot 1. punkta e) un f) apakšpunktu, dalībvalstis ņem vērā, vai apstākļu maiņa ir tik nozīmīga un vai tai ir tik pastāvīgs raksturs, ka bēgļa bailes no vajāšanas vairs nevar uzskatīt par pamatotām.
3. Šā panta 1. punkta e) un f) apakšpunktu nepiemēro bēglim, kurš var atsaukties uz nepārvaramiem iemesliem, kas izriet no iepriekš veiktas vajāšanas, lai atteiktos pieņemt valstspiederības valsts aizsardzību vai — ja viņš ir bezvalstnieks — viņa agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts aizsardzību.

## 12. pants

### Izslēgšana

1. Trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku izslēdz no to personu loka, kas atzīti par bēgļiem, ja:
  - a) uz viņu attiecas Ženēvas konvencijas 1. panta D. daļas darbības joma, kas attiecas uz aizsardzību vai palīdzību, ko sniedz ANO organizācijas vai aģentūras, izņemot UNHCR. Ja šāda aizsardzība vai palīdzība jebkādu iemeslu dēļ izbeigta, līdz galam nenokārtojot šādu personu stāvokli saskaņā ar attiecīgajām ANO Ģenerālās asamblejas rezolūcijām, šīs personas paša šā fakta dēļ ir tiesīgas izmantot šīs direktīvas sniegtās priekšrocības;

b) tās valsts kompetentās iestādes, kurās viņš uzturas, atzinušas, ka viņam ir tiesības un pienākumi, kādi attiecināti uz šīs valsts valstspiederības turētājiem, vai arī tiesības vai pienākumi, kas tiem līdzvērtīgi.

2. Trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku izslēdz no to personu loka, kas atzītas par bēgļiem, ja ir nopietni iemesli uzskatīt, ka:

a) viņš izdarījis noziegumu pret mieru, kara noziegumu vai noziegumu pret cilvēci, kā noteikts starptautiskos dokumentos, kas izstrādāti, lai paredzētu noteikumus pret šādiem noziegumiem;

b) viņš, pirms tika uzņemts kā bēglis, ir ārpus patvēruma valsts izdarījis smagu, ar politiku nesaistītu noziegumu; tas nozīmē laiku, kad izdota uzturēšanās atļauja, pamatojoties uz bēgļa statusa piešķiršanu; īpaši nežēlīgas darbības, pat ja tās veiktas šķietami politisku mērķu vārdā, var atzīt par smagiem, ar politiku nesaistītiem noziegumiem;

c) viņš ir vainojams darbībās, kas ir pretējas ANO mērķiem un principiem, kuri izklāstīti ANO Statūtu preambulā un 1. un 2. pantā.

3. Šā panta 2. punktu piemēro personām, kas kūda vai citādi piedalās tajā minēto noziegumu vai darbību izdarīšanā.

#### IV NODAĻA

##### Bēgļa statuss

##### 13. pants

##### Bēgļa statusa piešķiršana

Dalībvalstis piešķir bēgļa statusu trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas tiek kvalificēts kā bēglis saskaņā ar II un III nodaļu.

##### 14. pants

##### Bēgļa statusa atcelšana, izbeigšana vai atteikums to pagarināt

1. Attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas iesniegti pēc Direktīvas 2004/83/EK stāšanās spēkā, dalībvalstis atceļ, izbeidz vai atsaka pagarināt trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka bēgļa statusu, ko piešķirusi valsts, administratīva, tiesu vai tiesām līdzīgu iestāžu struktūra, ja viņš vairs nav bēglis saskaņā ar 11. pantu.

2. Neskarot 4. panta 1. punktā noteikto bēgļa pienākumu darīt zināmus visus būtiskos faktus un sniegt visu attiecīgo viņa rīcībā esošo dokumentāciju, dalībvalsts, kas piešķirusi bēgļa statusu, individuāli par katru personu apliecina, ka attiecīgā persona zaudējusi bēgļa statusu vai nekad nav bijusi bēglis saskaņā ar šā panta 1. punktu.

3. Dalībvalstis atceļ, izbeidz vai atsaka pagarināt trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka bēgļa statusu, ja attiecīgā dalībvalsts pēc tam, kad viņam piešķirts bēgļa statuss,

konstatē, ka:

- a) viņš saskaņā ar 12. pantu būtu jāizslēdz vai ir izslēgts no to persona loka, ko atzīst par bēgli;
  - b) bēgļa statusa piešķiršanā izšķiroša nozīme bijusi nepareizi uzrādītiem vai neuzrādītiem faktiem, tostarp viltotu dokumentu izmantošanai.
4. Dalībvalstis var atcelt, izbeigt vai atteikt pagarināt bēgļa statusu, ko piešķirusi valsts, administratīva, tiesu vai tiesām līdzīgu iestāžu struktūra, ja:
- a) ir pamats uzskatīt, ka viņš rada draudus tās dalībvalsts drošībai, kurā viņš uzturas;
  - b) viņš pēc notiesāšanas ar galīgu spriedumu par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu rada draudus šīs dalībvalsts sabiedrībai.
5. Situācijās, kas aprakstītas 4. punktā, dalībvalstis var izlemt nepiešķirt bēglim statusu, ja šāds lēmums vēl nav bijis pieņemts.
6. Personām, uz kurām attiecas 4. vai 5. punkts, ir tiesības, kas izklāstītas Ženēvas konvencijas 3., 4., 16., 22., 31., 32. un 33. pantā, vai līdzīgas tiesības tiktāl, ciktāl šādas tiesības ir spēkā dalībvalstī.

## V NODAĻA

### Pretendēšana uz alternatīvo aizsardzību

#### 15. pants

#### Smags kaitējums

Smags kaitējums ir:

- a) nāves sods vai tā izpilde vai
- b) pieteikuma iesniedzēja spīdzināšana vai necilvēcīga pazemojoša izturēšanās pret viņu, vai necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana izcelsmes valstī, vai
- c) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

#### 16. pants

#### Izbeigšana

1. Trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam vairs nav tiesību uz alternatīvo aizsardzību, ja apstākļi, kuru dēļ bijis piešķirts alternatīvais aizsardzības statuss, vairs nepastāv vai ir mainījušies tādā mērā, ka aizsardzība vairs nav nepieciešama.
2. Piemērojot šā panta 1. punktu, dalībvalstis ņem vērā, vai apstākļu izmaiņas ir tik

būtiskas un pastāvīgas, ka persona, kurai ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību, vairs nesaskaras ar reālu smaga kaitējuma risku.

3. Šā panta 1. punktu nepiemēro alternatīvās aizsardzības saņēmējam, kurš var atsaukties uz nepārvaramiem iemesliem, kas izriet no iepriekš nodarīta smaga kaitējuma, lai atteiktos pieņemt valstspiederības valsts aizsardzību, vai, ja viņš ir bezvalstnieks, kuram nav valstspiederības, viņa agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts aizsardzību.

#### 17. pants

##### Izslēgšana

1. Trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku izslēdz no to persona loka, kurām ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību, ja ir nopietni iemesli uzskatīt, ka:

- a) viņš izdarījis noziegumu pret mieru, kara noziegumu vai noziegumu pret cilvēci, kā noteikts starptautiskos dokumentos, kas izstrādāti, lai paredzētu noteikumus pret šādiem noziegumiem;
- b) viņš izdarījis smagu noziegumu;
- c) viņš ir vainojams darbībā, kas ir pretējas ANO mērķiem un principiem, kuri izklāstīti ANO Statūtu preambulā un 1. un 2. pantā;
- d) viņš rada draudus tās dalībvalsts sabiedrībai vai drošībai, kurā viņš uzturas.

2. Šā panta 1. punktu piemēro personām, kas kūda vai citādi piedalās tajā minēto noziegumu vai darbību izdarīšanā.

3. Dalībvalsts var izslēgt trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku no to personu loka, kurām ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību, ja viņš, pirms ielaists dalībvalstī, ir izdarījis vienu vai vairākus noziegumus, uz kuriem neattiecas 1. punkts, par kuriem būtu piemērojams cietumsods, ja tie būtu izdarīti attiecīgajā dalībvalstī, un ja viņš pametis savu izcelsmes valsti vienīgi tādēļ, lai izvairītos no sankcijām par šiem noziegumiem.

## VI NODAĻA

### Alternatīvais aizsardzības statuss

#### 18. pants

##### Alternatīvā aizsardzības statusa piešķiršana

Dalībvalstis piešķir alternatīvo aizsardzības statusu trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas ir tiesīgs saņemt alternatīvo aizsardzību saskaņā ar II un V nodaļu.

#### 19. pants

Alternatīvā aizsardzības statusa atcelšana, izbeigšana vai atteikums to pagarināt

1. Attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas iesniegti pēc **■** Direktīvas **2004/83/EK** stāšanās spēkā, dalībvalstis atceļ, izbeidz vai atsaka pagarināt trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka alternatīvo aizsardzības statusu, ko piešķirusi valsts, administratīva, tiesu vai tiesām līdzīgu iestāžu struktūra, ja viņam vairs nav tiesību uz alternatīvo aizsardzību saskaņā ar 16. pantu.

2. Dalībvalstis var atcelt, izbeigt vai atteikt pagarināt trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka alternatīvo aizsardzības statusu, ko piešķirusi valsts, administratīva, tiesu vai tiesām līdzīgu iestāžu struktūra, ja pēc alternatīvā aizsardzības statusa piešķiršanas viņš saskaņā ar 17. panta 3. punktu būtu jāizslēdz no to personu loka, kurām ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību.

3. Dalībvalstis atceļ, izbeidz vai atsaka pagarināt trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka alternatīvo aizsardzības statusu, ja:

- a) viņš pēc tam, kad viņam piešķirts alternatīvais aizsardzības statuss, saskaņā ar 17. panta 1. un 2. punktu būtu jāizslēdz vai ir izslēgts no to personu loka, kurām ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību;
- b) alternatīvā aizsardzības statusa piešķiršanā izšķiroša nozīme bijusi nepareizi uzrādītiem vai neuzrādītiem faktiem, tostarp viltotu dokumentu izmantošanai.

4. Neierobežojot 4. panta 1. punktā noteikto trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka pienākumu darīt zināmus visus būtiskos faktus un sniegt visu attiecīgo viņa rīcībā esošo dokumentāciju, dalībvalsts, kas piešķirusi alternatīvo aizsardzības statusu, individuāli par katru personu apliecina, ka attiecīgajai personai vairs nav vai vispār nav tiesību uz alternatīvo aizsardzību saskaņā ar šā panta 1., 2. un 3. punktu.

## VII NODAĻA

### Starptautiskās aizsardzības saturs

#### 20. pants

##### Vispārīgi noteikumi

1. Šī nodaļa neierobežo Ženēvas konvencijā noteiktās tiesības.
2. Šo nodaļu piemēro gan bēgļiem, gan personām, kurām ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību, ja vien nav norādīts citādi.
3. Īstenojot šo nodaļu, dalībvalstis ņem vērā mazāk aizsargātu personu, piemēram, nepilngadīgo, nepavadītu nepilngadīgo, invalīdu, vecu cilvēku, grūtnieču, nepilngadīgu bērnu vientuļo vecāku, cilvēktirdzniecības upuru, personu ar **garīgiem traucējumiem** un personu, kas bijušas pakļautas spīdzināšanai, izvarošanai vai citai nopietnai psiholoģiskai, fiziskai vai seksuālai vardarbībai, īpašo situāciju.
4. Šā panta 3. punkts attiecas tikai uz personām, kuru īpašās vajadzības noteiktas pēc viņu stāvokļa individuāla izvērtējuma.
5. Īstenojot šīs nodaļas noteikumus attiecībā uz nepilngadīgajiem, dalībvalstis, pirmkārt ņem vērā bērna intereses.

#### 21. pants

##### Aizsardzība pret repatriēšanu

1. Dalībvalstis ievēro nerepatriēšanas principu saskaņā ar to starptautiskajām saistībām.
2. Ja 1. punktā minētās starptautiskās saistības to neaizliedz, dalībvalstis var repatriēt bēgli neatkarīgi no tā, vai viņa statuss ir oficiāli atzīts, ja:
  - a) ir pamats uzskatīt, ka viņš rada draudus tās dalībvalsts drošībai, kurā viņš uzturas; vai
  - b) viņš pēc notiesāšanas ar galīgu spriedumu par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu rada draudus šīs dalībvalsts sabiedrībai.
3. Dalībvalstis var atcelt, izbeigt vai arī atteikt pagarināt vai piešķirt uzturēšanās atļauju bēglim, uz kuru attiecas 2. punkts.

#### 22. pants

##### Informācija

Dalībvalstis, cik drīz vien iespējams pēc attiecīgā statusa piešķiršanas, nodrošina starptautiskās aizsardzības saņēmējiem iespējas iegūt informāciju par tiesībām un pienākumiem, kas attiecas uz minēto statusu, tādā valodā, **kuru tie saprot vai** kuru ir pamats uzskatīt par šīm personām saprotamu.



## 23. pants

### Ģimenes vienotības saglabāšana

1. Dalībvalstis nodrošina iespēju saglabāt ģimenes vienotību.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atsevišķi nekvalificējas šādas aizsardzības saņemšanai, ir tiesīgi pieprasīt pabalstus, kas minēti 24. līdz **35. pantā**, saskaņā ar valstī noteiktajām procedūrām un ciktāl tie savienojami ar ģimenes locekļa personīgo tiesisko statusu.
3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro, ja ģimenes loceklis ir vai būtu izslēgts no starptautiskās aizsardzības atbilstoši III un V nodaļai.
4. Neatkarīgi no 1. un 2. punkta dalībvalstis var atteikt, samazināt vai atsaukt tajos minētos pabalstus valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ.
5. Dalībvalstis var izlemt, ka šo pantu piemēro arī citiem tuviem radniekiem, kas dzīvojuši kopā kā ģimenes locekļi izcelsmes valsts atstāšanas laikā un kas attiecīgajā laikposmā pilnīgi vai galvenokārt bijuši atkarīgi no starptautiskās aizsardzības saņēmēja.

## 24. pants

### Uzturēšanās atļaujas

1. Dalībvalstis, cik drīz vien iespējams pēc **starptautiskās aizsardzības** statusa piešķiršanas, un neskarot 21. panta 3. punktu, piešķir starptautiskās aizsardzības saņēmējiem uzturēšanās atļauju, kam jābūt derīgai vismaz trīs gadus un pagarināmai, ja vien pārliecinošu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ nav jārīkojas citādi.

Neierobežojot 23. **panta 1. punktu**, uzturēšanās atļauja, kas izdodama **bēgļa statusa** saņēmēju ģimenes locekļiem, var būt derīga mazāk nekā trīs gadus, bet tai jābūt atjaunojamai.

2. ***Dalībvalstis, cik vien iespējams drīz pēc starptautiskās aizsardzības piešķiršanas, alternatīvā aizsardzības statusa saņēmējiem un viņu ģimenes locekļiem piešķir atjaunojamu uzturēšanās atļauju, kurai jābūt derīgai vismaz vienu gadu un atjaunošanas gadījumā — vismaz divus, ja vien pārliecinošu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ nav nepieciešams rīkoties citādi.***

## 25. pants

### Ceļošanas dokuments

1. Dalībvalstis izdod bēgļa statusa saņēmējiem tāda veida ceļošanas dokumentus ceļošanai ārpus to teritorijas, kā norādīts Ženēvas konvencijai pievienotajā sarakstā, ja vien pārliecinošu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ nav jārīkojas citādi.
2. Alternatīvā aizsardzības statusa saņēmējiem, kas nevar saņemt valsts pasi, dalībvalstis izdod dokumentus, kas viņiem ļauj ceļot ārpus to teritorijas, ja vien pārliecinošu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ nav jārīkojas citādi.

## 26. pants

### Darba iespējas

1. Dalībvalstis starptautiskās aizsardzības saņēmējiem tūlīt pēc tam, kad viņiem piešķirta aizsardzība, ļauj iesaistīties nodarbinātības vai pašnodarbinātības darbībās, ievērojot noteikumus, kas vispārēji piemērojami darbam un sadzīves pakalpojumiem.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ar līdzvērtīgiem nosacījumiem kā dalībvalsts valstspiederīgajiem tiek piedāvāti tādi pasākumi kā, piemēram, ar nodarbinātību saistītas izglītības iespējas pieaugušajiem, arodmācības, tostarp profesionālo iemaņu papildināšanas kursi, praktiskas pieredzes gūšana darbavietā un konsultāciju pakalpojumi, ko sniedz nodarbinātības dienesti.
3. Dalībvalstis cenšas veicināt, ka starptautiskās aizsardzības saņēmējiem *pilnībā* tiek piedāvāti visi 2. punktā minētie *pasākumi* .
4. Piemēro dalībvalstīs spēkā esošos tiesību aktus, kas attiecas uz darbinieku vai pašnodarbināto atalgojumu un piekļuvi sociālās nodrošināšanas sistēmai, kā arī citus nodarbinātības nosacījumus.

## 27. pants

### Izglītības pieejamība

1. Dalībvalstis piešķir pilnīgu piekļuvi izglītības sistēmai visiem nepilngadīgajiem, kam piešķirta starptautiskā aizsardzība, saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā dalībvalsts valstspiederīgajiem.
2. Dalībvalstis nodrošina pieaugušajiem, kam piešķirta starptautiskā aizsardzība, piekļuvi vispārīgās izglītības sistēmai, turpmākai apmācībai vai pārkvalifikācijai ar tādiem pašiem nosacījumiem kā trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi pastāvīgi uzturas dalībvalstī.

## 28. pants

### Kvalifikāciju atzīšanas procedūru pieejamība

1. Dalībvalstis nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret starptautiskās aizsardzības saņēmējiem un dalībvalsts valstspiederīgajiem attiecībā uz spēkā esošajām ārvalstu diplomu, apliecību un citu oficiālu kvalifikācijas apliecinājumu atzīšanas procedūrām.
2. Dalībvalstis cenšas *veicināt*, ka starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kas nevar uzrādīt kvalifikācijas dokumentāru apliecinājumu, ir *neierobežotas iespējas izmantot* atbilstīgas viņu iepriekš iegūto zināšanu novērtēšanas, apstiprināšanas un akreditēšanas programmas. Veicot visus minētos pasākumus, jāievēro 2.panta 2. punkts un 3. panta 3. punkts Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīvā 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

## 29. pants

### Sociālā labklājība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēji dalībvalstī, kas šo aizsardzību piešķirusi, saņem nepieciešamo sociālo palīdzību, kāda tiek nodrošināta šīs dalībvalsts valstspiederīgajiem.

2. *Atkāpjoties no 1. punktā izklāstītā vispārīgā noteikuma, dalībvalstis var ierobežot tās sociālās palīdzības apjomu, ko piešķir alternatīvā aizsardzības statusa saņēmējiem, piešķirot tikai pamata pabalstus, kurus šādā gadījumā nodrošina tādā pašā līmenī un saskaņā ar tādiem pašiem atbilstības nosacījumiem kā dalībvalsts valstspiederīgajiem.*

## 30. pants

### Veselības aprūpe

1. Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ir pieejama veselības aprūpe saskaņā ar tādiem pašiem atbilstības nosacījumiem kā tās dalībvalsts valstspiederīgajiem, kura šādu aizsardzību piešķirusi.

2. Dalībvalstis nodrošina atbilstošu veselības aprūpi, tostarp vajadzības gadījumā **garīgo traucējumu ārstēšanu**, starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ar īpašām vajadzībām, piemēram, grūtniecēm, invalīdiem, personām, kas tikušas spīdzinātas, izvarotas vai pakļautas citai smagai psiholoģiskai, fiziskai vai seksuālai vardarbībai, vai nepilngadīgajiem, kas bijuši jebkāda veida ļaunprātīgas izmantošanas, nolaidības, ekspluatācijas, spīdzināšanas, nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās upuri vai kas cietuši bruņotā konfliktā, ar tādiem pašiem atbilstības nosacījumiem kā tās dalībvalsts valstspiederīgajiem, kura šo **aizsardzību** piešķirusi.

## 31. pants

### Nepilngadīgie bez pavadības

1. Dalībvalstis, cik drīz vien iespējams pēc starptautiskās aizsardzības piešķiršanas, veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu nepavadītu nepilngadīgo pārstāvību ar likumīgu aizbildnību vai, ja nepieciešams, ar organizāciju, kas atbildīga par nepilngadīgo aprūpi un labklājību vai jebkādu citu atbilstošu pārstāvību, tostarp tādu, kuras pamatā ir tiesību akti vai tiesas nolēmums.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka, īstenojot šo direktīvu, ieceltais aizbildnis vai pārstāvis pienācīgi nodrošina nepilngadīgā vajadzības. Attiecīgās iestādes veic regulārus novērtējumus.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka nepilngadīgos bez pavadības izvieta:

- a) kopā ar pieaugušajiem radniekiem vai
- b) kopā ar audžuģimeni, vai

- c) centros, kur ir īpaši apstākļi, lai izmitinātu nepilngadīgos, vai
- d) citās izmitināšanas vietās, kas piemērotas nepilngadīgajiem.

Šajā ziņā ņem vērā bērna viedokli atbilstoši viņa vecumam un brieduma pakāpei.

4. Vienu vecāku bērnus pēc iespējas atstāj kopā, ņemot vērā attiecīgās nepilngadīgās personas intereses un sevišķi viņa vecumu un brieduma pakāpi. Nepavadītu nepilngadīgo dzīvesvietas maiņas ierobežo līdz minimumam.

5. Aizsargājot nepilngadīgā intereses, dalībvalstis, cik iespējams drīz pēc starptautiskās aizsardzības piešķiršanas, **sāk** nepavadīta nepilngadīgā ģimenes **locekļu meklēšanu, ja nepavadītam nepilngadīgajam ir piešķirta starptautiska aizsardzība un ja ģimenes locekļu meklēšana vēl nav sākta. Ja ģimenes locekļu meklēšana jau ir sākta, dalībvalstis vajadzības gadījumā turpina meklēšanas procesu.** Ja ir apdraudēta nepilngadīgā vai arī viņa tuvu radnieku dzīvība vai veselība, sevišķi tad, ja viņi palikuši izcelsmes valstī, jā rūpējas, lai informāciju par šādām personām savāktu, apstrādātu un pārsūtītu kā konfidenciālu.

6. Personas, kas strādā ar nepavadītiem nepilngadīgajiem, ir atbilstoši apmācītas saistībā ar nepilngadīgo vajadzībām un turpina saņemt šādu apmācību.

## 32. pants

### Izmitināšanas vietu pieejamība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmējiem izmitināšanas vietas ir pieejamas ar tādiem pašiem nosacījumiem kā trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi uzturas to teritorijā.

2. Dalībvalstis, **īstenojot savu praksi starptautiskās aizsardzības saņēmējus izmitināt dažādās vietās**, cenšas īstenot politiku, kuras mērķis ir novērst starptautiskās aizsardzības saņēmēju diskrimināciju un nodrošināt vienlīdzīgas iespējas attiecībā uz izmitināšanas vietu pieejamību.

## 33. pants

### Pārvietošanās brīvība dalībvalstī

Dalībvalstis ļauj starptautiskās aizsardzības saņēmējiem brīvi pārvietoties to teritorijā ar tādiem pašiem nosacījumiem un ierobežojumiem, kas noteikti attiecībā uz citiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas to teritorijā.

## 34. pants

### Integrācijas iespēju pieejamība

Lai veicinātu starptautiskās aizsardzības saņēmēju integrāciju sabiedrībā, dalībvalstis nodrošina piekļuvi tādām integrācijas programmām, ko tās uzskata par atbilstošām, lai ņemtu vērā **bēgļu statusu vai alternatīvā aizsardzības statusu saņēmumu personu** īpašās vajadzības, vai rada priekšnoteikumus, kas garantē šādu programmu pieejamību.

## 35. pants

### Repatriācija

Dalībvalstis var sniegt palīdzību starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kas vēlas repatriēties.

## VIII NODAĻA

### Administratīvā sadarbība

## 36. pants

### Sadarbība

Katra dalībvalsts izveido valsts kontaktpunktu un paziņo tā adresi Komisijai. Komisija šo informāciju paziņo pārējām dalībvalstīm.

Dalībvalstis, sadarbojoties ar Komisiju, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu tiešu sadarbību un īstenotu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm.

## 37. pants

### Personāls

Dalībvalstis nodrošina, ka to iestāžu un citu organizāciju darbinieki, kas īsteno šo direktīvu, saņēmēji nepieciešamo apmācību un ka attiecībā uz jebkuru informāciju, ko tie saņēmēji darba gaitā, tos saista konfidencialitātes princips, kā noteikts valsts tiesību aktos.

## IX NODAĻA

### Nobeiguma noteikumi

## 38. pants

### *Ziņojumi*

1. Komisija līdz ..<sup>\*</sup> ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas piemērošanu un ierosina nepieciešamos grozījumus. ***Šos grozījumu priekšlikumus prioritārā kārtā iesniedz par 2. un 7. pantu.*** Dalībvalstis līdz ..<sup>\*\*</sup> nosūta Komisijai visu informāciju, kas vajadzīga šā ziņojuma sagatavošanai.

2. Pēc ziņojuma iesniegšanas Komisija vismaz reizi piecos gados ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas piemērošanu.

---

<sup>\*</sup> *OV, lūdzu, ievietojiet datumu — 42 mēneši pēc šīs regulas publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

<sup>\*\*</sup> *OV, lūdzu, ievietojiet datumu — 36 mēneši pēc šīs regulas publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

39. pants  
Transponēšana

1. Vēlākais līdz ..\* dalībvalstis pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību **1., 2., 4., 7., 8., 9., 10., 11., 16., 19., 20., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34. un 35. pantam**. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus, **kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu**.

Pieņemot šos noteikumus, dalībvalstis tajos atsauces uz šo direktīvu vai pievieno attiecīgu atsauci to oficiālai publikācijai. Tās iekļauj arī paziņojumu, ka atsauces uz direktīvu, kuru atceļ ar šo direktīvu, spēkā esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka veidus, kā izdarīt šādas atsauces un kā formulēt šādu paziņojumu.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai savu galveno tiesību aktu tekstus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva ■ .

40. pants

*Atcelšana*

Direktīvu 2004/83/EK **attiecībā uz dalībvalstīm, kam tā ir saistoša**, atceļ no [diena pēc datuma, kas paredzēts šīs direktīvas 39. panta 1. punkta pirmajā daļā]\*, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz I pielikuma B daļā noteikto termiņu direktīvas transponēšanai valsts tiesību aktos.

**Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša**, atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu, kas atrodas II pielikumā.

41. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

**1., 2., 4., 8., 9., 10., 11., 16., 19., 20., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34. un 35. pantu** piemēro no [nākamā diena pēc tās, kas norādīta **39. panta** 1. punkta pirmajā daļā]\*.

42. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm **saskaņā ar Līgumiem**.

[vieta],

---

\* **OV, lūdzu, ievietojiet datumu — 24 mēneši pēc šīs regulas publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.**

*Eiropas Parlamenta vārdā —  
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —  
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

A daļa

Atceltā direktīva  
(minēts 40. pantā)

Padomes Direktīva 2004/83/EK

(OV L 304, 30.9.2004., 12. lpp.)

B daļa

Termiņš transponēšanai valsts tiesību aktos  
(minēts 39. pantā)

Direktīva	Termiņš transponēšanai
2004/83/EK	2006. gada 10. oktobris



II PIELIKUMS  
Atbilstības tabula

Direktīva 2004/83/EK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. pants, ievadvārdi	2. pants, ievadvārdi
2. panta a) apakšpunkts	2. panta a) apakšpunkts
-	2. panta b) apakšpunkts
2. panta b) līdz g) apakšpunkts	2. panta c) līdz h) apakšpunkts
-	2. panta i) apakšpunkts
2. panta h) apakšpunkts	2. panta j) apakšpunkta pirmais un otrais ievilkums
-	2. panta j) apakšpunkta ceturtais un piektais ievilkums
-	2. panta k) apakšpunkts
2. panta i) apakšpunkts	2. panta l) apakšpunkts
2. panta j) apakšpunkts	2. pants, m) apakšpunkts
2. panta k) apakšpunkts	2. panta n) apakšpunkts
3. pants	3. pants
4. pants	4. pants
5. pants	5. pants
6. pants	6. pants
7. pants	7. pants
8. panta 1. un 2. punkts	8. panta 1. un 2. punkts
8. panta 3. punkts	-
9. pants	9. pants

10. pants	10. pants
11. panta 1. un 2. punkts	11. panta 1. un 2. punkts
-	11. panta 3. punkts
12. pants	12. pants
13. pants	13. pants
14. pants	14. pants
15. pants	15. pants
16. panta 1. un 2. punkts	16. panta 1. un 2. punkts
-	16. panta 3. punkts
17. pants	17. pants
18. pants	18. pants
19. pants	19. pants
20. panta 1. līdz 5. punkts	20. panta 1. līdz 5. punkts
20. panta 6. un 7. punkts	-
21. pants	21. pants
22. pants	22. pants
23. panta 1. punkts	23. panta 1. punkts
23. panta 2. punkta pirmā daļa	23. panta 2. punkta pirmā daļa
23. panta 2. punkta otrā daļa	-
23. panta 2. punkta trešā daļa	-
23. panta 3. līdz 5. punkts	23. panta 3. līdz 5. punkts
24. panta 1. punkts	24. panta 1. punkts

24. panta 2. punkts	-
25. pants	25. pants
26. panta 1. līdz 3. punkts	26. panta 1. līdz 3. punkts
26. panta 4. punkts	-
26. panta 5. punkts	26. panta 4. punkts
27. panta 1. un 2. punkts	27. panta 1. un 2. punkts
27. panta 3. punkts	28. panta 1. punkts
-	28. panta 2. un 3. punkts
28. panta 1. punkts	29. panta 1. punkts
28. panta 2. punkts	-
29. panta 1. punkts	30. panta 1. punkts
29. panta 2. punkts	-
29. panta 3. punkts	30. panta 2. punkts
30. pants	31. pants
31. pants	32. pants
32. pants	33. pants
33. pants	34. pants
34. pants	35. pants
35. pants	36. pants
36. pants	37. pants
37. pants	38. pants
38. pants	39. pants
-	40. pants
39. pants	41. pants

40. pants

—

—

42. pants

I pielikums

II pielikums

---

Or. en

## PASKAIDROJUMS

Komisijas priekšlikums pārskatīt sākotnējo Direktīvu 2004/83/EK ir viens no pasākumiem, lai līdz 2012. gadam izstrādātu kopēju Eiropas patvēruma politiku. Attiecībā uz sākotnējo direktīvu Eiropas Parlaments tika iesaistīts tikai apspriešanās procesā; tagad, pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā, Parlaments var piedalīties koplēmuma procedūrā. Pašlaik plenārsēdē apspriežamais priekšlikums ir sešu neformālu dialogu rezultāts, un, cerams, par to tiks panākta vienošanās jau pirmajā lasījumā.

Šajā direktīvā ir divi nozīmīgi elementi: **pamats, kas dod tiesības personai iegūt** bēgļa statusu vai alternatīvo aizsardzības statusu, un minētās aizsardzības **saturs** attiecībā uz uzturēšanos, nodarbinātību un sociālajām tiesībām par aizsardzību atbildīgajā dalībvalstī.

Pamatojoties uz prasību pārskatīt iepriekšējo direktīvu un tiesu prakses attīstību, Komisija ir iesniegusi **pārstrādātās redakcijas priekšlikumu** (Direktīva COM(2009)0551 galīgā redakcija/2). Skaidrs, ka pašreizējās direktīvas īstenošana praksē dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Tādēļ radušās ievērojamas atšķirības attiecībā uz kopējo patvēruma meklētāju atzīšanas īpatsvaru un pastāv pieteikumu iesniedzēju tālākas pārvietošanās risks. Lai gan dažas minētās atšķirības var novērst, uzlabojot sadarbību, kuru, paredzams, ievērojami veicinās jaunais Eiropas Patvēruma atbalsta birojs, ir nepieciešams viest precizējumus tiesiskajā regulējumā, proti, minētajā direktīvā, lai nodrošinātu stingrāku un skaidrāku īstenošanas procesa struktūru.

Šajā sakarā nozīmīgas izmaiņas tiek ierosinātas, lai ciešāk tuvinātu abas aizsardzības kategorijas un tādējādi iekļautu vispārēju atsauci uz *starptautiskās aizsardzības saņēmējiem*. Minēto veic, lai īstentajām iestādēm atgādinātu, ka abas aizsardzības kategorijas ir savstarpēji papildinošas — alternatīva aizsardzība nav mazāk svarīga personām, kurām, atgriežoties savā izcelsmes valstī, draud smags kaitējums. Priekšlikuma mērķis ir ciešāk pietuvināt ar aizsardzību saistītās tiesības, no kurām visbūtiskākās, iespējams, attiecas uz piekļuvi darba tirgum. Jau tagad lielākajā daļā dalībvalstu atšķirība starp abām grupām ir neliela. Tomēr joprojām būs iespējama atšķirīga rīcība trīs jomās — attiecībā uz sociālo labklājību (kas atspoguļo *status quo* — saistītais apsvērums attiecas uz sociālo drošību); integrācijas pasākumiem un uzturēšanās atļaujām — lai gan ir gūti nelieli panākumi saistībā ar uzturēšanās atļaujām, proti, veicot atjaunošanu pēc gada attiecībā uz personām, kurām piemēro alternatīvo aizsardzību, aizsardzības ilgumam ir jābūt vismaz diviem gadiem (dažās dalībvalstīs šajā ziņā pašlaik ir atšķirības). EP uzskatīja, ka minētais ir nepieciešams, lai nodrošinātu attiecīgo personu integrāciju un lielāku stabilitāti.

Arī ar dzimumu un dzimumidentitāti saistītos jautājumos ir gūti panākumi. Tagad uz tiem ir skaidri norādīts pantā, kas attiecas uz sociālajām grupām, kurām draud vajāšana. Turklāt apsvērumos ir pievienota atsauce uz ierazām un tiesību tradīcijām, kurām var būt kaitējošas sekas, piemēram, dzimumorgānu kropļošana.

Attiecībā uz bērna interesēm radās sarežģījumi rast definīciju pantiem, tāpēc mēs vienojāmies par īsu principu izklāstu 17. apsvērumā. Ierosinātais grozījums 8. panta 2. punktā, kas jo īpaši attiecas uz nepavadītu nepilngadīgo aprūpi, tagad iekļauts saistītajā apsvērumā. Šādu bērnu

aprūpes nepārtrauktība ir mērķis, uz ko tiek ties visā kopējā Eiropas patvēruma sistēmā, tādēļ veiktas izmaiņas 31. panta 5. punktā. Tam vajadzētu nodrošināt nepieciešamo nepārtrauktību ģimenes locekļu meklēšanā.

EP viedokļi par to, ka nepieciešams paplašināt ģimenes definīciju, Padomei bija nepieņemami, lai gan nelieli panākumi gūti attiecībā uz to, lai ietvertu arī vecāku vai citu radnieku saistībā uz aizsargājamo personu, ja tie jau atrodas dalībvalstī. Vēl nepieciešams noskaidrot, vai laulātu nepilngadīgo neiekļaušana rada nepilnības aizsardzības ziņā, tādēļ pārskatīšanas klauzulā ir iekļauts 2. pants. Lai gan šā panta formulējums ir ļoti detalizēts un tas ir saistīts ar aizsardzības vajadzībām, dažas dalībvalstis vēlas saglabāt ļoti šauru ģimenes definīciju, jo baidās no ģimenes atkalapvienošanās pieprasījumiem nākotnē, lai gan Direktīvā noteikumi attiecībā uz bēgļiem ir skaidri izklāstīti. Laulāti nepilngadīgie tagad ir minēti 36.a apsvērumā saistībā ar pabalstiem.

7. pants attiecas uz aizsardzības subjektiem. Plašu atbalstu EP ir guvis uzskats, ka principā tikai valstis var uzskatīt par aizsardzības subjektiem. Starptautiskajām iestādēm nav valsts pazīmju, un tās nevar būt starptautisku konvenciju puses. Veicot nelielas izmaiņas sākotnējā pantā, mērķis ir noteikt stingrākas prasības nevalstiskajiem subjektiem, ja tie vēlas tikt uzskatīti par spējīgiem nodrošināt efektīvu un ilgtspējīgu aizsardzību. Direktīvas 7. panta saturs arī ir pārskatīšanas klauzulā sakarā ar to, ka joprojām tiek ietvertas nevalstiskas struktūras.

Direktīvas 8. pants attiecas uz iekšējo aizsardzību valstī, no kuras ierodas bēgļi. Attiecībā uz šo jautājumu Padome vēlas saglabāt formulējumu, kas būtu līdzīgāks Komisijas formulējumam, lai gan EP grozījumi daļēji ir ietverti apsvērumos, jo īpaši saistībā ar stingro nostāju pret iekšējo aizsardzību gadījumos, kad vajāšanu veic valsts.

Atbilstības tabulas joprojām ir problemātisks jautājums, tomēr referente iesaka Parlamentam, salīdzinot ar pašreizējo direktīvu, ierosinātās vienošanās būtību uzskatīt par soli uz priekšu, kas starptautiskās palīdzības saņēmējiem var sniegt lielāku drošību, dalībvalstīm — lielāku skaidrību un, cerams, samazinās pašreizējās atšķirības taisnīgas un efektīvas sistēmas izveidē.

## PIELIKUMS: JURIDISKĀS KOMITEJAS VĒSTULE

JURIDISKĀ KOMITEJA

PRIEKŠSĒDĒTĀJS

Ref.: D(2010)5206

Fernando LOPEZ AGUILAR  
Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu  
komitejas priekšsēdētājam  
ASP 11G306  
Briselē

Temats: ***Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā personas, kam nepieciešama starptautiska aizsardzība, un piešķirtās aizsardzības saturu  
COM(2009)551 galīgā redakcija, 21.10.2009 - 2009/0164 (COD)***

Godātais priekšsēdētāj!

Juridiskā komiteja, ko man ir gods vadīt, ir izskatījusi iepriekšminēto priekšlikumu saskaņā ar Parlamenta Reglamenta 87. pantu „Pārstrādāšana”.

Šā panta 3. punktā ir noteikts:

*„Ja par juridiskajiem jautājumiem atbildīgā komiteja uzskata, ka priekšlikums neietver citus būtiskus grozījumus, kā vienīgi tajā skaidri norādītos grozījumus, tā informē par konkrēto jautājumu atbildīgo komiteju.*

*Šādā gadījumā un saskaņā ar nosacījumiem, kuri paredzēti Reglamenta 156. un 157. pantā, grozījumi ir pieņemami tikai par konkrēto jautājumu atbildīgajā komitejā attiecībā uz tām priekšlikuma tekstā daļām, kurās ietverti būtiski grozījumi.*

*Tomēr, ja atbildīgā komiteja saskaņā ar Iestāžu nolīguma 8. punktu ir nolēmusi arī iesniegt grozījumus priekšlikuma kodificētajām daļām, tā nekavējoties paziņo šo nodomu Padomei un Komisijai, un Komisijas pienākums, pirms notiek balsošana saskaņā ar 54. pantu, ir informēt šo komiteju par savu nostāju attiecībā uz grozījumiem un par to, vai Komisija paredz atsaukt pārstrādāšanas priekšlikumu.”*

Ņemot vērā atzinumu, kas saņemts no Juridiskā dienesta, kura pārstāvji piedalījās konsultatīvās darba grupas sanāksmēs, izskatot pārstrādāto priekšlikumu un ievērojot atzinuma sagatavotāja ieteikumus, Juridiskā komiteja uzskata, ka šajā priekšlikumā nav ietverti citi būtiski grozījumi kā vienīgi tajā vai konsultatīvās darba grupas atzinumā skaidri

norādītie grozījumi un ka attiecībā uz iepriekšējo tiesību aktu negrozīto noteikumu kodifikāciju ar šiem grozījumiem priekšlikums paredz spēkā esošo tekstu vienkāršu kodifikāciju, nemainot to būtību.

Turklāt, ņemot vērā 87. pantu, Juridiskā komiteja uzskatīja, ka, lai panāktu priekšlikuma atbilstību pārstrādāšanas noteikumiem, ir nepieciešami iepriekšminētās darba grupas atzinumā ierosinātie tehniskie pielāgojumi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pēc jautājuma izskatīšanas 2010. gada 27. janvāra sanāksmē Juridiskā komiteja ar 22 balsīm „par” un nevienam neatturoties<sup>1</sup> pieņēma ieteikumu, lai Jūsu vadītā komiteja, kas ir atbildīga par šo jautājumu, turpina izskatīt iepriekš minēto priekšlikumu, ievērojot sniegtos ierosinājumus un saskaņā ar Reglamenta 87. pantu.

Ar cieņu

*Klaus-Heiner LEHNE*

*Piel.: Konsultatīvās darba grupas atzinums.*

---

<sup>1</sup> Klaus-Heiner Lehne, Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Marielle Gallo, Alajos Mészáros, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Antonio Masip Hidalgo, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Alexandra Thein, Diana Wallis, Cecilia Wikström, Christian Engström, Jiří Maštálka, Francesco Enrico Speroni, Piotr Borys, Vytautas Landsbergis, Kurt Lechner, Arlène McCarthy, Toine Manders, Eva Lichtenberger, Sajjad Karim.



# PIELIKUMS. EIROPAS PARLAMENTA, PADOMES UN KOMISIJAS JURIDISKO DIENESTU KONSULTATĪVĀS GRUPAS ATZINUMS



JURIDISKO DIENESTU  
KONSULTATĪVĀ DARBA GRUPA

Briselē, 2009. gada 23. novembrī

## ATZINUMS

EIROPAS PARLAMENTAM  
PADOMEI  
KOMISIJAI

**Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā personas, kam nepieciešama starptautiska aizsardzība, un piešķirtās aizsardzības saturu**

(pārstrādāta versija)

### COM(2009)551, 21.10.2009. – 2009/0164(COD)

Ņemot vērā Iestāžu 2001. gada 28. novembra nolīgumu par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu un īpaši tā 9. punktu, konsultatīvā darba grupa, kas sastāv no Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas attiecīgajiem juridiskajiem dienestiem, tikās 2009. gada 29. oktobrī, lai cita starpā izskatītu iepriekš minēto Komisijas iesniegto priekšlikumu.

Šajā sanāksmē<sup>1</sup>, izskatot priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar kuru pārstrādā Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā personas, kam nepieciešama starptautiska aizsardzība, un piešķirtās aizsardzības saturu, konsultatīvā darba grupa, savstarpēji vienojoties, noteica turpmāk minētos punktus.

- 1) 9. panta 3. punktā ievadvārdi „*Saskaņā ar 2. panta c) punktu*” jāpiemēro šādā redakcijā „*Saskaņā ar 2. panta d) punktu*”.
- 2) 19. panta 1. punktā vārdi „*pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā*” jāpiemēro šādā redakcijā „*pēc Direktīvas 2004/83/EK stāšanās spēkā*”.
- 3) 23. panta 2. punktā atsauce uz „*24. līdz 34. pantu*” jāpiemēro tādā redakcijā kā atsauce uz „*24.–27. un 29.–35. pantu*”.
- 4) 39. panta 1. punktā pirmā apakšpunkta pēdējais teikums „*Dalībvalstis tūlīt paziņo*”

<sup>1</sup> Konsultatīvās darba grupas rīcībā bija priekšlikuma versijas angļu, franču un vācu valodās, un tā strādāja, pamatojoties uz versiju angļu valodā, kas bija izskatāmā teksta oriģinālvaloda.

*Komisijai minēto noteikumu tekstus, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu” jāizceļ, izmantojot pelēko tonējumu, ko parasti lieto, lai izceltu būtiskas izmaiņas pārstrādātajos tekstos.*

5) 39. panta 2. punktā pēdējie vārdi „*kā arī tabulu, kurā norādīta minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstība*” jāizceļ ar pelēko tonējumu.

6) 42. pantā Padomes Direktīvas 2004/83/EK 40. panta nobeiguma vārdi („*saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu*”) jāieraksta vēlreiz.

7) I pielikuma B daļā norādītais termiņš 2006. gada 10. oktobris jāaizstāj ar 2006. gada 9. oktobri.

Rezultātā, izskatot priekšlikumu, konsultatīvā darba grupa varēja vienprātīgi secināt, ka priekšlikumā nav ietverti citi būtiski grozījumi, izņemot tos, kas par tādiem atzīti priekšlikumā vai šajā atzinumā. Attiecībā uz iepriekšējā tiesību akta ar būtiskiem grozījumiem nemainīto noteikumu kodifikāciju darba grupa arī secināja, ka priekšlikums paredz tiešu esošā teksta kodifikāciju bez būtiskām izmaiņām.

*C. Pennera*  
Juriskonsults

*J.-C. Piris*  
Juriskonsults

*L. Romero Requena*  
Ģenerāldirektors

## PROCEDŪRA

<b>Virsraksts</b>	Obligātie standarti, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā personas, kam nepieciešama starptautiska aizsardzība, un piešķirtās aizsardzības saturu
<b>Atsauces</b>	COM(2009)0551 – C7-0250/2009 – 2009/0164(COD)
<b>Datums, kad to iesniedza EP</b>	21.10.2009
<b>Atbildīgā komiteja</b> Datums, kad paziņoja plenārsēdē	LIBE 12.11.2009
<b>Komitejas, kurām lūgts sniegt atzinumu</b> Datums, kad paziņoja plenārsēdē	JURI 12.11.2009
<b>Referents(-i)</b> Iecelšanas datums	Jean Lambert 11.1.2010
<b>Izskatīšana komitejā</b>	24.5.2011                      12.7.2011
<b>Pieņemšanas datums</b>	12.7.2011
<b>Galīgais balsojums</b>	+:                      46 -:                      3 0:                      1
<b>Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā</b>	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Alexander Alvaro, Gerard Batten, Vilija Blinkevičiūtė, Mario Borghezio, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Renate Weber, Tatjana Ždanoka
<b>Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā</b>	Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Jean Lambert, Antonio Masip Hidalgo, Mariya Nedelcheva, Hubert Pirker, Michèle Striffler, Kyriacos Triantaphyllides, Cecilia Wikström
<b>Iesniegšanas datums</b>	14.7.2011